

ارائه دیدگاه‌های جدید در رابطه با الگوهای گل و ستاره در تزئینات اسلامی

دکتر لیدا بلیلان اصل*، دکتر داریوش ستارزاده**، مهندس مریم نوری***، مهندس ساناز خورشیدیان احمر****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۱/۱۵

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۰/۰۴/۳۱

چکیده

مجموعه تزئینات اسلامی همواره در قالب الگوهای هندسی خاصی متبلور شده‌اند. در رابطه با این الگوها دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد. این مقاله با بررسی دیدگاه‌های رایج در رابطه با دو الگوی هندسی گل و ستاره در تزئینات اسلامی، به بررسی و جمع بندی سایر ویژگی‌های این دو شکل هندسی مهم پرداخته شده تا زمینه بررسی بیشتر را برای محققان در آینده فراهم آورد. نتایج تحقیق حاکی از آن است که این الگوها از طبیعت برگرفته شده‌اند و علاوه بر برخورداری از ویژگی‌های هندسه فرکتال‌ها از جمله خود متشابهی، خرد مقیاسی، بعد اعشار و تکرار شونده‌گی دارای ویژگی‌های دیگری از جمله تقارن، دوران، تناسب، مرکزگرایی و نوزایی می‌باشند که این امر نشان دهنده آن است که در گذشته، هنرمندان اسلامی به خوبی از ابعاد گسترده ویژگی‌های طرح‌های هندسی خود آگاه بوده و از الگوهای پیشرفته‌ای جهت کاشیکاری سطوح استفاده می‌نمودند.

واژه‌های کلیدی

الگو، ستاره، گل، تزئینات اسلامی، هندسه فرکتالی

* استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، گروه هنر و معماری، تبریز، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: lidabalilan@iaut.ac.ir

** استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، گروه هنر و معماری، تبریز، ایران.

*** کارشناسی ارشد دانشکده معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، تبریز، ایران.

**** کارشناسی ارشد دانشکده معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، تبریز، ایران.